בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ה', ו' באב תשס"ח (07 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

המאמר הבא, תגובה עתונאית לפסיקת הדין בסוגיית בקשת העותרים להכיר בלאום שלהם כ"ישראלי" ולא כ"יהודי", יהווה בשלב זה מעין סיכום ביניים לנושא. בהמשך, סיפור מרתק על מי שגילה את זהותו האמיתית בדרך לא רגילה ...

אני ישראלי? / עם חופשי...? [4]

= **את פסק הדין** של שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, **נעם סולברג**, אשר דחה בקשה להעניק פסק דין הצהרתי המכיר ב**לאום הישראלי**, אי אפשר לסקר בקצרה, אך גם אי אפשר להתעלם ממנו. שמות מוכרים כעוזי אורנן, אורי אבנרי, שולמית אלוני, אלון אולארצ'יק, יהשוע סובל, יהושע פורת ועוד אנשי ציבור ואנשי רוח מבקשים זה זמן מהמערכת המשפטית לכבד את רצונם שלא להשתייך לעם היהודי. הם דורשים להירשם במרשם האוכלוסין כמי ששייכים ללאום הישראלי.

נזכיר כי סעיף הלאום נגרע לפני שנים אחדות מתעודות הזהות ונותר במחשבי משרד הפנים בלבד. בראשית ימי המדינה היה רישום כפול במרשם האוכלוסין ובתעודת הזהות: רישום של **דת** שנעשה על פי אמונתו של האזרח, ורישום של **לאומיות** שנעשה על פי הזדהותו. גאורג רפאל **טמרין**, שעלה מיוגוסלביה, נרשם על פי הקריטריונים דאז כחסר דת בסעיף הדת, וכיהודי בסעיף הלאום. אלא שבשנת 1970 חזר טמרין מנסיעה לחו"ל וגילה שחוק השבות תוקן כך שמי שנרשם כיהודי הוא רק "מי שנולד לאם יהודיה או שנתגייר, והוא אינו בן דת אחרת". טמרין פנה למשרד הפנים וטען כי ההגדרה החדשה של יהודי היא הגדרה דתית גזעית שהוא אינו מזדהה איתה, ועל כך **ביקש להירשם כישראלי בסעיף הלאום**. משרד הפנים דחה את הבקשה וטמרין עתר לבג"ץ. הרכב בראשותו של נשיא בית המשפט העליון דאז, השופט **אגרנט**, דחה את העתירה בטענה כי **זכות ההגדרה העצמית נתונה לעמים** ולא 'לרסיסי עמים', שכן אם ההגדרה הלאומית תינתן בידי כל קבוצת אנשים "עלולה לבוא התוצאה של התפוררותו הלאומית והסוציאלית של העם כולו".

בפסק דין ארוך ומנומק הלך השופט סולברג בדרך שונה שעיקרה סימון גבולות התערבותו של בית המשפט בסוגיות ציבוריות. "מכיוון שההיבט הדומיננטי של הסוגיה הנדונה הוא לבר-משפטי, אין לבית המשפט יתרון יחסי על פני אחרים, ודעתו-שלו אינה בהכרח הדעה ה'נכונה'. בנסיבות שכאלה שֵב ואל תעשה עדיף על פני קום עשה... כשם שבית משפט מקבל את שכרו בפסיקת הדין, כך הוא מקבל את שכרו בהימנעותו מלפסוק את הדין במקום שבו ראוי לעשות כך".

[למקור המאמר: לחץ כאן]

"לוּ--עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ. כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי"
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 19^{09}	(י-ם): 18^{54}	(ת"א): 19^{09}	(חיפה): 19^{02}
צאת השבת	(ב"ש): 20^{06}	(י-ם): 20^{08}	(ת"א): 20^{10}	(חיפה): 20^{11}

פרשת השבוע: **"דברים"** [דברים א' 1 – ג' 29]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ה', ו' באב תשס"ח (07 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מברכתו של אבי נתברכתי

מאת **יעל שושני**

אחד הדברים שאבי הכי נהנה מהם היתה האפשרות לומר ברכת כהנים בכל שבת. כל כך אהב אבי את הברכה שחינך את בניו בעודם קטנים לעטוף טליתות ולהצטרף אליו. אני, בתו הבכורה, אהבתי לעמוד בעזרת נשים, להקשיב לברכתו. לא תמיד היה אבא כהן. ולא מפני שלא רצה, אלא מפני שלא ידע. ומעשה שהיה כך היה...
אבא שלי תמיד ידע שהוא יהודי, אך מלבד בר המצווה שאת זכרה זכר בקושי, לא נהג שום מנהג יהודי, כי לא ידע שום מנהג כזה. אמא, לעומתו, באה מבית מסורתי, בו הקפידו על כשרות, ופחות על שבת. אמא שלי היתה בטוחה שהוא גוי, ואבא שלי לא העלה בדעתו שהיא יהודיה.

כשאבא ואמא החלו לצאת כאשר הם עדיין חיו בארה"ב, אבא הטריף לאמא את הכלים כשפיזר גבינת פרמז'ן על קציצות הבשר עם ספגטי שהיא הכינה לכבודו. אמא הניפה בזריזות את ידיה מעל הצלחת שלה, שלא יפזר גם על המנה שלה. אמא לא אמרה דבר, ורק זרקה אחר כך את הצלחת. היא היתה בטוחה שהוא גוי, והוא לא העלה בדעתו שהיא יהודיה. לא מראם החיצוני ולא שמותיהם העידו על כך. ערב אחד כשיצאו למסעדה, אמי הזמינה דגים, כהרגלה במסעדות לא כשרות. לשולחן הוגשו קציצות בשר ברוטב כמתאבן. אבא טעם מהם ונהנה, והציע גם לאמא. אמא ניסתה לסרב בעדינות; לא, לא בא לי, אבל אבא התעקש. הם ממש טעימות, כמו הקציצות שהכנת אז, והיום לא יום ששי שהקתולים אוכלים בו דגים, אז מה איכפת לך?

אמא גמגמה ואמרה, אני שומרת על דיאטה...

את? את צריכה דיאטה? את נראית נהדר, את מדהימה, את...

אמא קטעה אותו; זו דיאטה מיוחדת, היא נקראת "**שמירת כשרות**."

אבא שתק לרגע וכשקלט התחיל לצחוק בקול רם. אמא, שחששה לרגע שהיא יוצאת עם אנטישמי, נרגעה כשאמר: חשבתי שסבתא שלי האחרונה בעולם ששומרת על הדבר המצחיק הזה. באותו רגע ידעו איש על יהדותו של רעהו. משהתחתנו שכנעה אמא את אבא לשמור שבת. אבא הסכים לנסות ולימים סיפר לי: אמא שלך היתה חכמה. היא הפכה את השבת לתענוג, אוכל טעים, שיחות ארוכות וטיולים. לאחר זמן, כבר לא רציתי לחזור לשבוע בלי שבת. עם שמירת השבת, באה גם ההליכה לבית הכנסת, ושם נהג ככל יהודי: כישראל פשוט. כשהיתה אמי בהריונה הראשון, הזדמנה לביתם דודה זקנה מצד אבא.

'אתה יודע', אמרה לאבא, 'שאם ייוולד לכם בן, הרי אינכם זקוקים לפדותו בפדיון הבן, כי אתם משפחה של כהנים.' כהנים? התפלא אבא על האינפורמציה החדשה וביקש מאביו, סבא שלי, לבדוק את העניין. סבא, שהיה איש השירות החשאי לשעבר ושומר ראשו האישי של הנשיא רוזוולט, הבין הרבה בחקירות,

"לוּ-עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ. כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי"
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 19^{09}	(י-ם): 18^{54}	(ת"א): 19^{09}	(חיפה): 19^{02}
צאת השבת	(ב"ש): 20^{06}	(י-ם): 20^{08}	(ת"א): 20^{10}	(חיפה): 20^{11}

פרשת השבוע: **"דברים"** [דברים א' 1 – ג' 29]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ה', ו' באב תשס"ח (07 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

אך מעט ביהדות. כהונה, כך הסיק, ודאי עוברת דרך האם [ולא כן ההלכה, היהדות כן באה מהאם אך ה"שייכות השבטית" היא דרך האב. מג] וכך בירר אצל דודה אחרת על מוצאם והגיע למסקנה לפי מוצאה של הדודה הזו, שהם: **לוויים**. [ז.א., כי הסבתא רבה של יעל, סבתו של אבא, היתה בת לויה. מג]

כך שודרג אבי ללוי ומצא עצמו נוטל בשמחה את ידיהם של הכהנים בבית הכנסת. כשהוריי עברו מפומונה ללוס-אנג'לס, הכירו הכל את אבי כלוי. יתכן והיה ממשיך עד סוף חייו לעלות לתורה שני [בתור לוי], לולא אותה דודה, שחזרה לבקר, ואבי בישר לה בשמחה – 'את צודקת, לא היינו צריכים לערוך פדיון הבן לא רק מפני שנולדה לנו בת אלא גם מפני שאנו לוויים.'

'לוויים?' תמהה הדודה, 'אתם לא לוויים, אתם כהנים!' התעקשה. 'מי חקר את העניין?' שאלה.

אבא שלי סיפר לה את מה שאביו אמר לו. 'אז תחקור בעצמך בבקשה', תבעה. בהזדמנות הראשונה שביקר אבא בפלורידה, תיחקר בנפרד את אביו ואת אחיו. לכולם היה זיכרון מעורפל שכאשר היו קטנים היו עומדים בחגים על הדוכן ונושאים כפיהם למעלה וממלמלים משהו בעברית. אבא שאל רב אם האינפורמציה שבידו מספיקה להפוך אותו לכהן, וקיבל תשובה חיובית.

משבב לבית הכנסת שלו, בבוא אחד החגים, חלץ אבי נעליו, נטל ידיו ועמד לעלות לדוכן. מיד מחו בפניו חבריו בבית הכנסת. 'אנחנו יודעים שאתה ליצן [היה לו שם כזה. מג] אבל על דבר כזה לא מתלוצצים!' 'אבל אני כהן, באמת שאני כהן!' נחלץ מידיהם ועלה לדוכן.

אחרי התפילה, הוא הסביר לכולם כיצד קודם מישראל ללוי ומלוי לכהן. זה כמו בבדיחה הידועה על אחד שבא לרב ומבקש ממנו שיעשה אותו כהן, שח לו אחד מן המתפללים. הרב אומר לו, 'אני לא יכול, כהונה זה לא משהו שאפשר לעשות בתשלום.' 'אני מוכן לתרום לך $1000', עונה לו האיש. 'בכל זאת', אומר הרב, 'אני לא יכול.' '$10,000' עונה האיש. הרב מהסס. '$50,000' אומר האיש, 'הצעתי האחרונה.' הרב שואל אותו: 'למה אתה כל כך רוצה להיות כהן?' והאיש עונה, 'כי אבא שלי היה כהן וגם סבא שלי היה כהן וגם סבא של סבא שלי היה כהן...'

כאשר אבא היה מברך את ברכת הכהנים, היה קולו השקט נטמע וכמעט ולא נשמע מבעד לקולותיהם הרמים של שני הכהנים האחרים שעלו אתו לבמה וצרמו את אוזננו בקריאותיהם הקולניות. אך מבחינתי, רק קולו הרך והנעים של אבא בירך אותנו באמת.

כשאחיי יוני, אשר ועזרא הצטרפו אליו, היו נשמעים גם קולותיהם השקטים, ומשרים עלינו ברכה. אוזנינו לא הוצרכה להתאמץ כדי לשמוע את אבא. אשר ועזרא הקטנים ניסו פעם להרים את קולם, להתחרות בשאר הכהנים הקולניים, אך אבא התנגד בנחרצות. ברכת כהנים צריכה להיאמר בשקט, הסביר.

ולמה הם צועקים? שאלו אחיי הקטנים. כי הם לא יודעים. ענה. אז תגיד להם, טענו לעומתו. ניסיתי, אמר אבא, אבל הם חיים עם הטעות הזו כבר הרבה זמן, ואני לא רוצה לפגוע בהם.

"לוּ-עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ. כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי"
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 19^{09}	(י-ם): 18^{54}	(ת"א): 19^{09}	(חיפה): 19^{02}
צאת השבת	(ב"ש): 20^{06}	(י-ם): 20^{08}	(ת"א): 20^{10}	(חיפה): 20^{11}

פרשת השבוע: **"דברים"** [דברים א' 1 – ג' 29]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

יום ה', ו' באב תשס"ח (07 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

קיצורו של עניין, כאשר היו אחיי מגבים את אבא, היה נישא קולו יחד עם קולותיהם. וכאשר היו מתחמקים מן הברכה, הייתי מאמצת את אזני לקלוט צליל מברכתו של אבא. ומברכתו של אבא התברכתי. " יְבָרֶכְךָ ה' וְיִשְׁמְרֶךָ." הרגשתי באותו רגע שה' הוא המברך אותי ושומר עלי. "יָאֵר ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ.", קיוויתי שה' יאיר אלי פניו סוף סוף ויוציא אותי מהמריבות והחיכוכים שבחיי. "יִשָּׂא ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם.", שלום - זה מה שאני צריכה, וזה גם מה שהרגשתי בזמן הברכה. שלום גדול, גדול ושקט אופף אותי. שלום זמני, שלום של רגע, אבל שלום אמיתי, מבורך. איזו זכות שאבא שלי הוא כהן. שהברכה של ה' עוברת דרכו.

משנפטר אבי, לא היה מי שילווה את אחיי הקטנים לדוכן. יוני היה בברוגז גדול עם אלוקים, ואשר לא היה עדיין בר מצווה. הוא התבייש לעלות לבד עם עזרא לדוכן. עזרא המשיך להתעקש לברך לבדו עוד כמה שבתות, אך כמה יכול ילד בן 10 להתעקש, לבדו?

רק שנה וחודשיים לאחר פטירתו של אבא, זכינו לשמוע את קולות ברכת אחיי הכהנים. בשבת כלה שלי, שהיתה גם שבת בר המצווה של אשר, התארחנו במלון 'נאות מדבר' [לשעבר. מג], בבאר שבע. שם אלתרנו בית כנסת משפחתי כולו משלנו. בבוקר השבת היה בועז, בעלי לעתיד, החזן במוסף, והקריא לכהנים את הברכה בקולו הערב, בשקט, בשקט, כמעט בלחש, ושלושתם, יוני, אשר ועזרא, עמדו ובירכו אותי ואת כולנו במסורת של אבא, בשקט, בנועם, מכל הלב. ואני הרגשתי את אבא עומד יחד אתם, קולו כמעט שלא נשמע, אך נוכחותו וברכתו מורגשות גם מורגשות. כאילו לא מת. או כאילו על אף המוות הוא ממשיך לחיות בתוכנו, מברך אותנו בברכת כהנים.

= יְבָרֶכְךָ ה' וְיִשְׁמְרֶךָ. יָאֵר ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ. יִשָּׂא ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם. =

*לעילוי נשמת אבי: **רפאל פנחס מאנס הכהן בן שמואל זלמן פיין**. נפטר בו' אב לפני 17 שנים, אחרי מאבק עם מחלת הלוקמיה.
[למקור המאמר: לחץ כאן]

הסיפור הוא אמיתי. האיש סיפר לי את המעשה עצמו שנים מספר לפני פטירתו. היום הוא יום פטירתו. יהא זכרו ברוך.

"לוּ-עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ. כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי"
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 19^{09}	(י-ם): 18^{54}	(ת"א): 19^{09}	(חיפה): 19^{02}
צאת השבת	(ב"ש): 20^{06}	(י-ם): 20^{08}	(ת"א): 20^{10}	(חיפה): 20^{11}

פרשת השבוע: **"דברים"** [דברים א' 1 – ג' 29]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.